1. Důchodové pojištění

Důchodové pojištění zajišťuje občany pro případ **stáří, invalidity** nebo při **ztrátě živitele**. Ze základního důchodového pojištění se tedy poskytují důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí. Důchodové pojištění upravuje zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Výše důchodů se vypočítává ze dvou složek, a to ze základní výměry, která je stanovená pevnou částkou stejnou pro všechny důchodce, a z procentní výměry určené podle délky doby pojištění a výše výdělků. Každoročně dochází k valorizaci důchodů. Důchody se zvyšují v závislosti na růstu cen a růstu mezd. Od 1. ledna 2023 do výše vstupuje také nově zavedené „**výchovné**“, tedy zvýšení důchodu o 500 Kč[1] za každé vychované dítě. Na výchovné má nárok ten z rodičů, který o dítě pečoval v největším rozsahu.

O nároku na důchod, jeho výši a výplatě rozhoduje Česká správa sociálního zabezpečení a orgány sociálního zabezpečení ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

Systém základního důchodového pojištění je založený na **povinné účasti** a na **průběžném financování**. Jedná se o univerzální systém zabezpečující všechny ekonomicky aktivní osoby, jehož financování probíhá na základě solidarity mezi generacemi. Právní úprava je jednotná pro všechny pojištěnce. Určité odchylky v oblasti organizačního a administrativního zabezpečení platí v případech, kdy jsou k rozhodování příslušné orgány sociálního zabezpečení ministerstev obrany, vnitra a spravedlnosti.

Pokud není uvedeno jinak, jsou v předkládaných tabulkách a grafech zahrnuty důchody, které se poskytují podle zákona o důchodovém pojištění – tzv. **důchody v civilním sektoru**. Nejsou v nich obsaženy údaje týkající se ozbrojených složek Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti.

Nárok na důchod vzniká splněním podmínek, které se liší u jednotlivých druhů důchodu.

Plný starobní důchod může být pobírán buď **po dosažení důchodového věku**, a pak se jedná o řádný starobní důchod, nebo v zákonem stanovené době před dosažením důchodového věku, a pak se jedná o **předčasný starobní důchod**. Nárok na řádný i předčasný starobní důchod je zároveň podmíněn získáním potřebné doby pojištění. Při odchodu do předčasného důchodu je důchod krácen v souladu s tím, kolik času zbývá do dosažení důchodového věku. Při nesplnění potřebné doby pojištění pro plný starobní důchod může pojištěnec po dosažení určené nižší doby pojištění a vyššího zákonem daného věku pobírat **poměrný důchod**. Tato situace nastává např. v případě, že daný člověk pracoval část života v zahraničí.

Invalidní důchod získá pojištěnec, jehož pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 % a který nedosáhl věku 65 let. Aby vznikl nárok na invalidní důchod, musí být splněna též podmínka potřebné doby pojištění, nejde-li o invaliditu vzniklou následkem pracovního úrazu, nemoci z povolání nebo z některých příčin souvisejících s obranou státu. Ve věku 65 let dochází k přeměně invalidního důchodu na starobní důchod[2] (platí od roku 2010).

Podle míry poklesu pracovní schopnosti se invalidita dělí na **invaliditu prvního stupně** (pokles o 35 % až 49 %), **druhého stupně** (pokles o 50 % až 69 %) a **třetího stupně** (pokles o 70 % a více) a od toho se také odvíjí výše invalidního důchodu. Toto rozdělení platí až od začátku roku 2010. Do konce roku 2009 se invalidní důchody dělily na plné a částečné a tato změna je také zohledněna v předkládaných tabulkách.

Vdovský či **vdovecký důchod** mohou pozůstalí manželé/partneři[3] pobírat pod podmínkou, že zemřelý(á) byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu, anebo ke dni smrti splnil(a) podmínku potřebné doby pojištění k nároku na invalidní nebo starobní důchod, anebo zemřel(a) následkem pracovního úrazu (nebo nemoci z povolání). Pokud nejsou splněny další podmínky pro výplatu vdovského či vdoveckého důchodu, nárok na tyto důchody po jednom roce od smrti manžela nebo manželky zaniká. Podmínkami pro pokračování nároku na vdovský či vdovecký důchod jsou dosažení zákonem stanoveného věku, péče

[1] V roce 2025 bylo výchovné valorizováno na 503 Kč. Od 1. ledna 2026 bude částka opět 500 Kč.

[2] Pokud příjemce invalidního důchodu dosáhne důchodového věku a splní podmínku potřebné doby pojištění, může požádat o řádný starobní důchod. Pokud by byl vypočtený řádný starobní důchod nižší než vyplácený invalidní důchod, bude mu nadále vyplácen invalidní důchod (transformovaný na důchod starobní) v původní výši.

[3] Do konce roku 2024 pouze manželé, od 1. ledna 2025 i partneři/registrovaní partneři, kteří uzavřeli partnerství.

o nezaopatřené nebo závislé dítě, péče o svého rodiče nebo rodiče zemřelého manžela (manželky) závislého na pomoci jiné osoby, anebo invalidita třetího stupně.

Sirotčí důchod náleží nezaopatřenému dítěti, jehož zesnulý rodič (nebo osvojitel, nebo osoba, která převzala dítě do péče na základě rozhodnutí soudu[4]) byl poživatelem starobního nebo invalidního důchodu, anebo zemřel následkem pracovního úrazu (nemoci z povolání); případně pokud zemřelý ke dni smrti získal alespoň polovinu doby pojištění potřebné pro vznik nároku na invalidní důchod (do roku 2012 celou dobu pojištění) nebo splnil podmínky nároku na starobní důchod. Nárok na sirotčí důchod zaniká nesplněním výše uvedených podmínek, zejména podmínky nezaopatřenosti dítěte (osvojením, zahájením výdělečné činnosti, ukončením studia, dosažením stanoveného věku apod.). Má-li oboustranně osiřelé dítě nárok na dva sirotčí důchody, vyplácí se vyšší sirotčí důchod v plné výši a nižší sirotčí důchod pouze ve výši procentní výměry.

Uvedené druhy důchodů mohou být vypláceny samostatně, v takovém případě se jedná o tzv. **sólo důchody**. Vdovské a vdovecké důchody mohou být vypláceny **v souběhu** se starobním nebo invalidním důchodem (kombinované důchody). Jsou-li současně splněny podmínky nároku na výplatu vdovského nebo vdoveckého důchodu a zároveň starobního nebo invalidního důchodu, vyplácí se nejvyšší důchod v plné výši, včetně základní výměry a z ostatních důchodů se vyplácí polovina procentní výměry.

Kromě povinného základního důchodového pojištění podle zákona č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění mají občané ČR možnost dobrovolné účasti na doplňkovém penzijním spoření (dříve penzijní připojištění) podle zákona č. 427/2011 Sb., které se od jiných spořících produktů odlišuje státními příspěvky a daňovými úlevami v závislosti na výši příspěvku účastníka a také možnou podporou od zaměstnavatele. Výplaty dávek tohoto systému v následujících tabulkách nejsou zahrnuty.

Současné uspořádání českého důchodového systému je ustaveno zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Od nabytí účinnosti tohoto zákona následně docházelo k přijímání řady dalších reformních opatření s cílem reagovat na měnící se ekonomickou, sociální nebo demografickou situaci a zabezpečovat stabilitu, dlouhodobou udržitelnost systému a zároveň sociální adekvátnost důchodů. K nejvýznamnějším novelám zákona o důchodovém pojištění patřil zákon č. 306/2008 Sb. účinný od 1. ledna 2010, který mimo jiné nově vymezil invaliditu, a zákon č. 220/2011 Sb., který řešil především dopady nálezu Ústavního soudu ohledně způsobu stanovení výpočtového základu pro výpočet procentní výměry důchodu a výše tzv. redukčních hranic. Od 1. ledna 2023 bylo zavedeno zvýšení starobního důchodu o tzv. „výchovné“, tedy 500 Kč za každé vychované dítě, pro toho rodiče, který o dítě nejvíce pečoval.

Od 1. ledna 2025 došlo v rámci důchodové reformy k následujícím legislativním změnám:

- postupné zvyšování důchodového věku až na 67 let
- dřívější odchod do důchodu u náročných / dlouhodobě rizikových prací
- Nárok na poměrný starobní důchod vzniká už 2 roky po dosažení důchodového věku, nikoli až po 5 letech. Je nutné získat alespoň 20 let pojištění (nebo 15 let doby pojištění bez započtení náhradních dob).
- Pracující starobní důchodci získali slevu na pojistném ve výši 6,5 % z vyměřovacího základu. Současně byl zrušen nárok na zvýšení důchodu za odpracované roky během pobírání starobního důchodu.
- Nárok na vdovský a vdovecký důchod se nově vztahuje také na partnery a registrované partnery.

Od 1. září 2025 přešlo provádění důchodového pojištění příslušníků Celní správy ČR a Vězeňské služby ČR nově pod Ministerstvo vnitra.

[4] Nárok na sirotčí důchod nevzniká po pěstounovi, vedeném v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči na přechodnou dobu, je-li těmto osobám vyplácena odměna pěstouna podle zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

Celkové výdaje na důchody

Celkové výdaje na důchody, tedy jak na důchody vyplácené Českou správou sociálního zabezpečení, tak na důchody tzv. silových rezortů (např. vojáci, hasiči, policisté), které spadají pod Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti, dosáhly v roce 2025 hodnoty 716 mld. Kč, což představovalo 8,4 % hrubého domácího produktu (HDP) a tyto výdaje se podílely na státním rozpočtu z 30,2 %. Podíl na státním rozpočtu se meziročně snížil o 1,5 p.b.

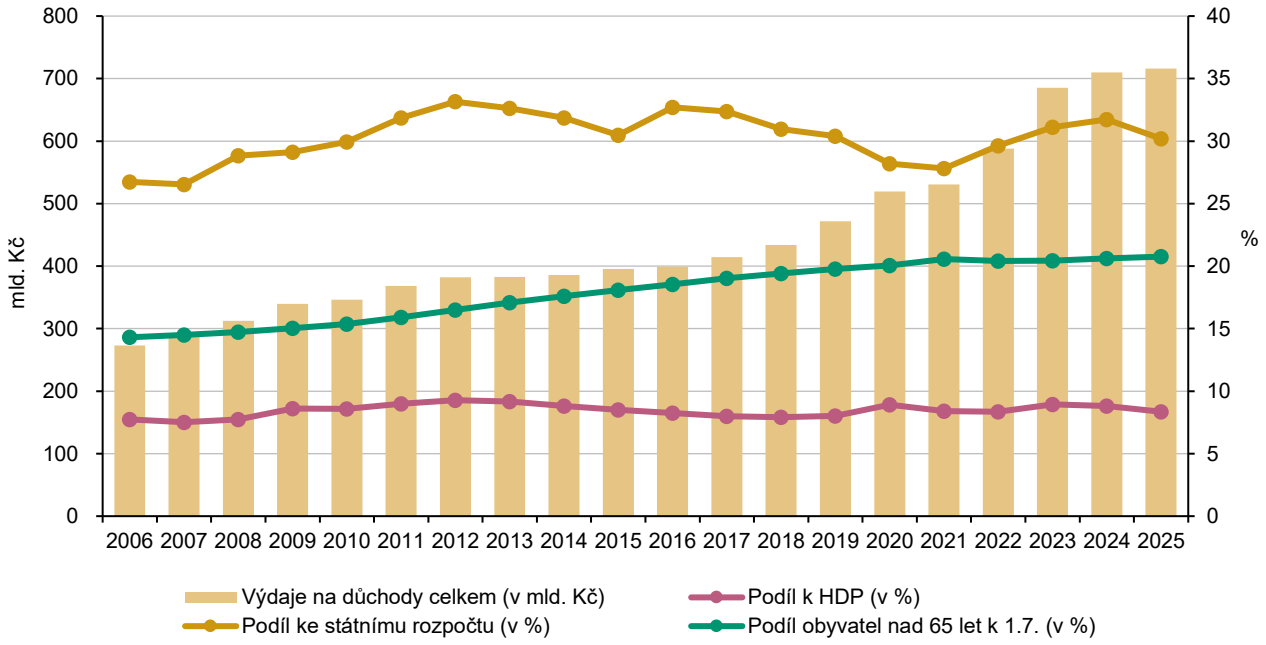
Příjmy z pojistného na důchodové pojištění dosáhly v roce 2025 částky 712,7 mld. Kč, meziročně tak byly o 7 % vyšší. Pokud k výdajům na dávky důchodového pojištění přičteme ještě výdaje na jeho správu v hodnotě 6,1 mld. Kč, dosáhly celkové výdaje 721,9 mld. Kč a saldo hospodaření systému důchodového pojištění tak představovalo -9,2 mld. Kč. Deficit tak byl o 41 miliard korun nižší než v předchozím roce.

Z celkových výdajů na důchody šlo 15,7 mld. Kč na **důchody příslušníků ozbrojených složek** Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti. Důchody bývalých příslušníků ozbrojených složek se v roce 2025 podílely 2,2 % na celkových výdajích státu na důchodové pojištění. Tito příslušníci však kromě důchodů mohou pobírat od státu i výsluhový příspěvek podle odsloužených let, který není obsahem této publikace.

Výdaje na **důchody civilního sektoru** (nezahrnuje údaje týkající se ozbrojených složek Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti) v roce 2025 meziročně vzrostly o 1 % (7 mld. Kč) na 700,5 mld. Kč.

Výdaje na důchody jsou pochopitelně ovlivňovány i zvyšujícím se počtem osob ve starších věkových skupinách. Podíl obyvatel ve věku nad 65 let v roce 2025 představoval 20,8 % a podle prognóz demografů bude dále narůstat. Podle střední varianty projekce[5] obyvatelstva ČR by senioři ve věku 65 a více let měli v roce 2031 pravděpodobně tvořit 22,3 % populace a v roce 2061 pak 30,7 %.

Graf 1.1 Výdaje na důchody celkem a jejich podíl k HDP a ke státnímu rozpočtu

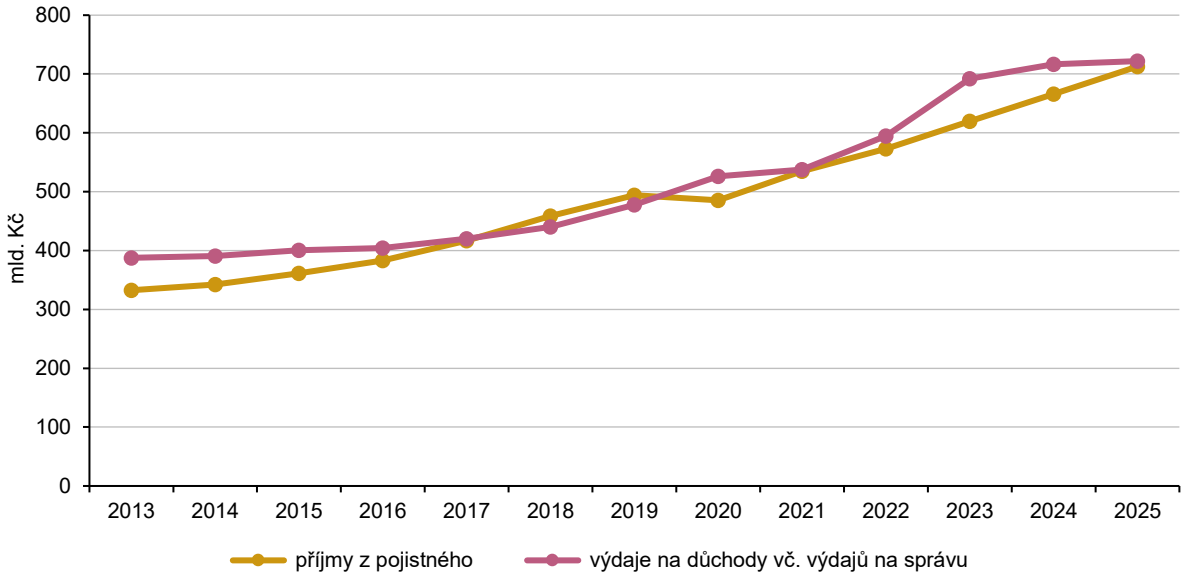

Pozn. Výdaje na důchody celkem zahrnují jak výdaje na důchody vyplacené ČSSZ, tak výdaje na důchody tzv. silových rezortů vyplacené Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra a Ministerstvem spravedlnosti; včetně záloh v prosinci daného roku na výplatu důchodů v lednu následujícího roku.

Zdroj dat: ČSSZ, ČSÚ, MF, státní závěrečný účet

[5] https://csu.gov.cz/produkty/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-2023-2100

Graf 1.2 Příjmy a výdaje systému důchodového pojištění

Pozn.: zahrnuty jak důchody vyplacené ČSSZ, tak důchody tzv. silových rezortů vyplacené Ministerstvem obrany, Ministerstvem vnitra a Ministerstvem spravedlnosti.

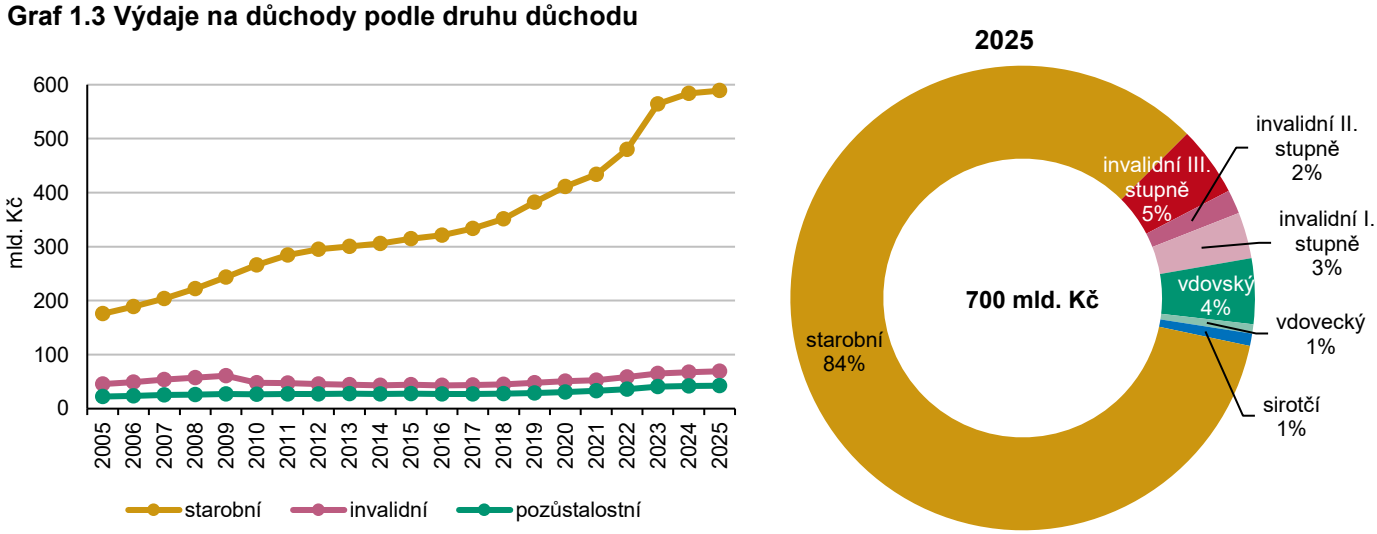
Zdroj dat: MF, státní závěrečný účet

Důchody vyplacené Českou správou sociálního zabezpečení

Následující údaje (až do konce této kapitoly) se týkají pouze důchodů v civilním sektoru, tedy důchodů vyplacených Českou správou sociálního zabezpečení, které představují 98 % celkových výdajů na důchody.

Základními parametry, které ovlivňují výdaje na důchody, jsou počet důchodců a výše důchodů měněná především valorizacemi. Nejvyšší podíl na celkových výdajích na důchody mají výdaje na starobní důchody, v roce 2025 to bylo 84 %. To je dáno jak nejvyšším počtem starobních důchodců z celkového počtu příjemců důchodů, tak i nejvyšší úrovní starobních důchodů v porovnání s výší ostatních druhů důchodů. Ke snížení výdajů na invalidní důchody v roce 2010 došlo v důsledku toho, že zákonem o důchodovém pojištění byly invalidní důchody osob starších 65 let transformovány na důchody starobní.

Graf 1.3 Výdaje na důchody podle druhu důchodu

Pozn.: Výdaje zahrnují zálohu z prosince předchozího roku na výplatu důchodů v lednu daného roku; civilní sektor.

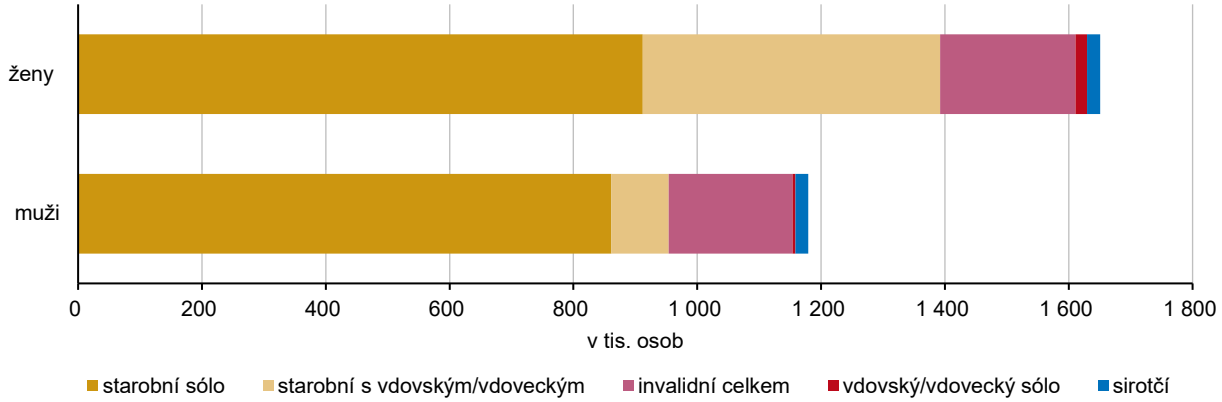
Zdroj dat: ČSSZ

Příjemci důchodů

Celkový počet příjemců důchodů, nehledě na druh důchodu, v roce 2025 meziročně poklesl o téměř 18 tisíc osob. Podle údajů České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) pobíralo v Česku ke konci roku 2025 některý z důchodů 2 830 tisíc osob, což odpovídá 26 % populace. Nějaký důchod pobíralo 22 % mužů (absolutně 1 179 tis.) a 30 % žen (1 651 tis), což je dáno zejména vyšší nadějí dožití žen, tedy věku, kterého se ženy v průměru dožívají.

Naprostá většina příjemců důchodu, 2 346 tisíc osob, pobírala důchod starobní. Počet **starobních důchodců** meziročně poklesl o 1 %, absolutně o 21 tisíc, v roce 2025 tak pobíralo starobní důchod (včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým) 1 392 tisíc žen a 954 tisíc mužů. U mužů i u žen došlo k poklesu o 1 % příjemců starobního důchodu.

Graf 1.4 Příjemci důchodů podle druhu důchodu k 31. 12. 2025

Zdroj dat: ČSSZ

Mezi starobními důchodci převažují ženy, z deseti osob pobírajících v roce 2025 starobní důchod bylo šest žen. Vyšší zastoupení žen mezi důchodci souvisí zejména s tím, že se v průměru dožívají vyššího věku. Průměrný věk starobních důchodců (za obě pohlaví dohromady) byl 73 let. Ženy, kterým zanikl řádný starobní důchod v roce 2025 z důvodu úmrtí, ho v průměru pobíraly po dobu 27,8 let, u mužů to bylo o 8,6 let méně.

Tři čtvrtiny (1 773 tis.) starobních důchodců pobíraly v roce 2025 starobní důchod samostatně a zbylá jedna čtvrtina osob (573 tis.) pobírala starobní důchod v kombinaci s vdovským či vdoveckým důchodem. Mezi muži a ženami se tento podíl ale výrazně liší. Zatímco ženy pobíraly starobní důchod v souběhu s vdovským důchodem v 35 % případů, mezi muži pobírajícími starobní důchod dostávala zároveň vdovecký pouze desetina.

Při odchodu do **předčasného důchodu** je důchod trvale krácen v souladu s tím, kolik času zbývá do dosažení důchodového věku, a nadále je evidován jako předčasný po celou dobu pobírání důchodu, nehledě na věk příjemce důchodu. Počet i podíl osob odcházejících do předčasného starobního důchodu nadále roste. V roce 2025 pobíralo přes 765 tisíc osob starobní důchod, který byl přiznán předčasně. Celkem se jednalo o 330 tis. mužů a 435 tis. žen. Zatímco ještě v roce 2010 představovali příjemci předčasných důchodů 19,1 % ze všech příjemců plných starobních důchodů, v roce 2025 to bylo již 32,8 %. Z mužů pobírajících starobní důchod mělo předčasný 35 %, naproti tomu žen s předčasným důchodem bylo 31 %. V roce 2025 bylo nově přiznáno 6,6 tisíc starobních důchodů před dosažením důchodového věku, což bylo meziročně o téměř 2 tisíce více, v porovnání s předchozími roky ale podstatně méně, i vzhledem k výraznému nárůstu v roce 2022, kdy byl „odčerpán“ potenciál žadatelů pro další 3 roky. Za nárůstem v roce 2022 stál fakt, že došlo dvakrát k mimořádné valorizaci důchodů a stalo se tak výhodnější[6] požádat o předčasný důchod než čekat na řádný věk odchodu do starobního důchodu.

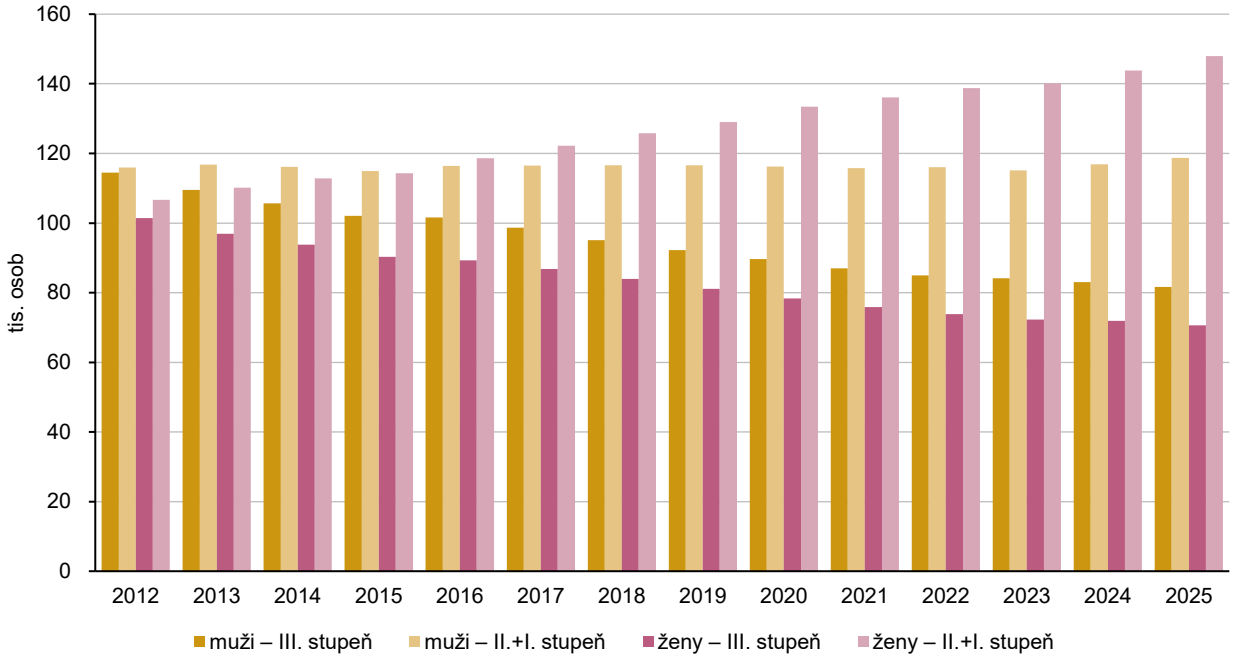
Možnost odejít naopak později do důchodu (tzv. přesluhování) a zvýšit si tak procentní výměru starobního důchodu využilo v roce 2025 celkem 226 osob, přičemž ještě v roce 2015 to bylo více než tisíc

[6] https://www.mpsv.cz/-/pozadat-letos-o-predcasny-duchod-muze-byt-vyhodnejsi-nez-cekat-na-pristi-rok

osob. Průměrná výše takového důchodu v roce 2025 dosáhla 28 810 Kč, tedy zhruba o 5 tisíc Kč více než při odchodu do důchodu při dosažení důchodového věku.

Dalším typem důchodu je **důchod pro invaliditu,** který v roce 2025 pobíralo 419 tis. osob, tj. 6,3 % obyvatel ve věku 18 až 64 let. Invalidní důchod pro invaliditu III. stupně pobíralo v roce 2025 celkem 152 tis. osob, pro invaliditu II. stupně 82 tis. osob a pro nejnižší stupeň invalidity 185 tis. osob. Celkový počet invalidních důchodců meziročně vzrostl o bezmála 3,4 tisíce. Zatímco počty příjemců invalidního důchodu I. a II. stupně vzrostly dohromady o 6 tisíc, počet příjemců invalidního důchodu III. stupně se snížil o 2,7 tisíce. Mužům je častěji oproti ženám přiznán invalidní důchod pro invaliditu III. stupně (41 % mužů vs. 32 % žen ze všech invalidních důchodců daného pohlaví), ženy naopak častěji pobírají invalidní důchod I. stupně (48 % vs. 40 %). Průměrný věk příjemce invalidního důchodu se pohybuje kolem 50 let a platí, že s věkem se zastoupení osob s invalidním důchodem v populaci zvyšuje.

Graf 1.5 Příjemci invalidních důchodů podle stupně invalidity a pohlaví (k 31. 12.)

Zdroj dat: ČSSZ

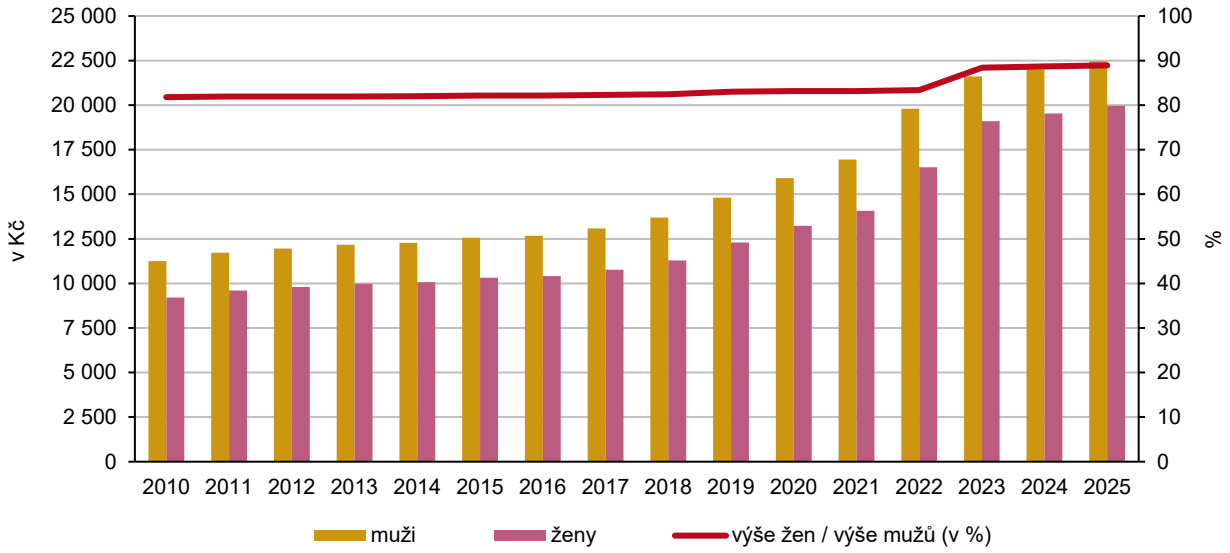
Počty příjemců **vdovských a vdoveckých** důchodů meziročně vzrostly o 3 tisíce, celkem vdovský či vdovecký důchod pobíralo 601,8 tis. osob. V naprosté většině případů (94 %) se jednalo o seniory (ve věku 65 a více let). Ze všech vdovských/vdoveckých důchodů bylo v roce 2025 pouze 23,2 tisíc (3,9 %) vypláceno samostatně, naprostá většina (578,6 tis.) byla vyplácena tzv. v souběhu, tedy zároveň se starobním, popřípadě invalidním důchodem. Ze všech příjemců vdovských/vdoveckých důchodů tvořily ženy 84 %, což koresponduje s nadějí dožití, která je u žen vyšší než u mužů (v roce 2025 byla v případě žen 83,19 let a pro muže 77,49 let).

Sirotčí důchod dostávalo 41 619 osob, což bylo o 332 méně než v roce 2024. Ke konci roku 2025 mělo přiznaný sirotčí důchod 20,4 tisíc chlapců a 21,2 tisíc dívek.

Průměrná výše důchodů

Průměrná výše vyplácených důchodů je ovlivňována především valorizací vyplácených důchodů. Na její růst působí ale i tzv. generační obměna, jejímž důsledkem je, že průměrná výše vyplácených důchodů by rostla, i kdyby důchody nebyly valorizovány. Zanikají totiž důchody starších důchodců, které jsou v průměru nižší než důchody nově přiznávané. V zásadě tedy platí, že čím déle jsou důchody vypláceny, tím je jejich úroveň nižší ve vztahu k ostatním důchodům. Tyto rozdíly jsou zapříčiněny mzdovým vývojem, změnami ve způsobu výpočtu nově přiznaných důchodů a valorizacemi důchodů, které existující rozdíly vesměs zvyšují. Alespoň částečně se to snaží narovnat legislativní úprava[7] platná od ledna 2019, kdy příjemci starobního důchodu od dosažení věku 85 let mají důchod zvýšen o 1 000 Kč měsíčně, od dosažení věku 100 let[8] pak o 2 000 Kč.

Graf 1.6 Průměrná výše starobního důchodu v prosinci (2010–2025)

Pozn.: pouze plné starobní důchody, vyplácené sólo (samostatně bez souběhu s pozůstalostním důchodem)

Zdroj dat: ČSSZ

Mezi prosincem roku 2024 a 2025 vzrostla průměrná výše sólo vyplácených **plných starobních důchodů** o 2,1 % (o 439 Kč) a dosáhla tak na **21 175 Kč**. Průměrná měsíční výše plného starobního důchodu vypláceného sólo je u žen dlouhodobě nižší než v případě mužů. Zatímco ženy pobíraly v průměru 19 968 Kč, muži 22 459 Kč. V prosinci 2025 dosahoval tak průměrný plný starobní důchod žen (vyplácený sólo) úrovně 89 % stejného druhu důchodu u mužů. Před zavedením tzv. „výchovného“ dosahoval průměrný starobní důchod žen úrovně 83 % průměrného starobního důchodu mužů. Na zvýšení starobního důchodu o výchovné 500 Kč měsíčně za každé vychované dítě má od 1. ledna 2023 nárok ten z rodičů, který o dítě nejvíce pečoval, což byly častěji ženy. Toto navýšení se týká i předčasných starobních důchodů, netýká se ale invalidních důchodů ani samostatně vyplacených vdovských či vdoveckých důchodů.

Výše důchodů se mezi muži a ženami výrazně liší nejen v průměru, ale i v celkovém rozložení příjemců dle výše důchodu (viz graf 1.7 b). Starobní důchod nižší než 20 tis. Kč pobírala více než polovina žen, ale pouze přibližně čtvrtina mužů. Naopak důchod ve výši alespoň 25 tis. Kč pobíral téměř každý čtvrtý muž, zatímco mezi ženami to byla jen každá desátá příjemkyně starobního důchodu.

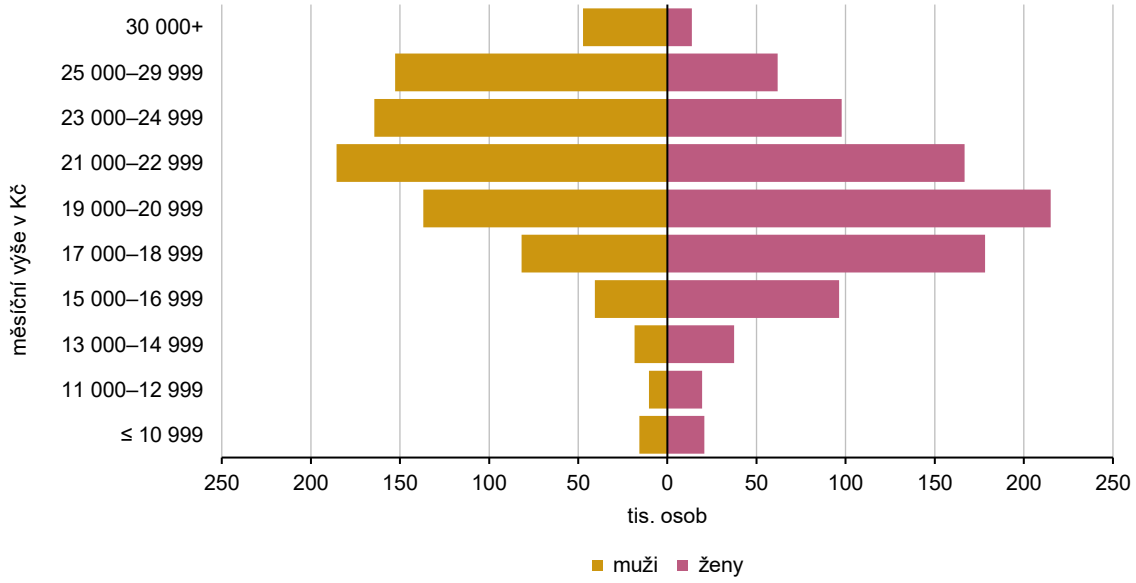
V prosinci 2025 dosahovala průměrná výše **předčasných starobních důchodů** (bez souběhu s vdovským či vdoveckým) **19 564** Kč, což je o 2 505 Kč méně než průměrná výše řádného starobního důchodu, tedy důchodu přiznaného po dosažení důchodového věku.

[7] viz zákon č. 191/2018 Sb., kterým se od 1. 1. 2019 mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

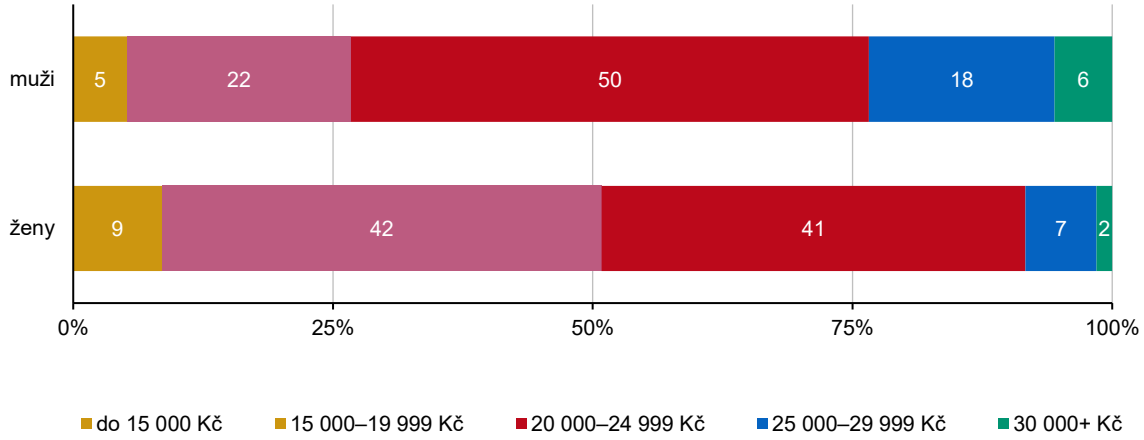
[8] Zvýšení důchodu pro důchodce ve věku 100 a více let funguje již od roku 1996, až do roku 2006 se jednalo o částku 1 000 Kč.

Graf 1.7 Příjemci starobních důchodů podle výše důchodu v Kč k 31. 12. 2025

a) absolutně

b) relativně

Pozn.: pouze plné starobní důchody vyplácené sólo (bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým důchodem)
Zdroj dat: ČSSZ

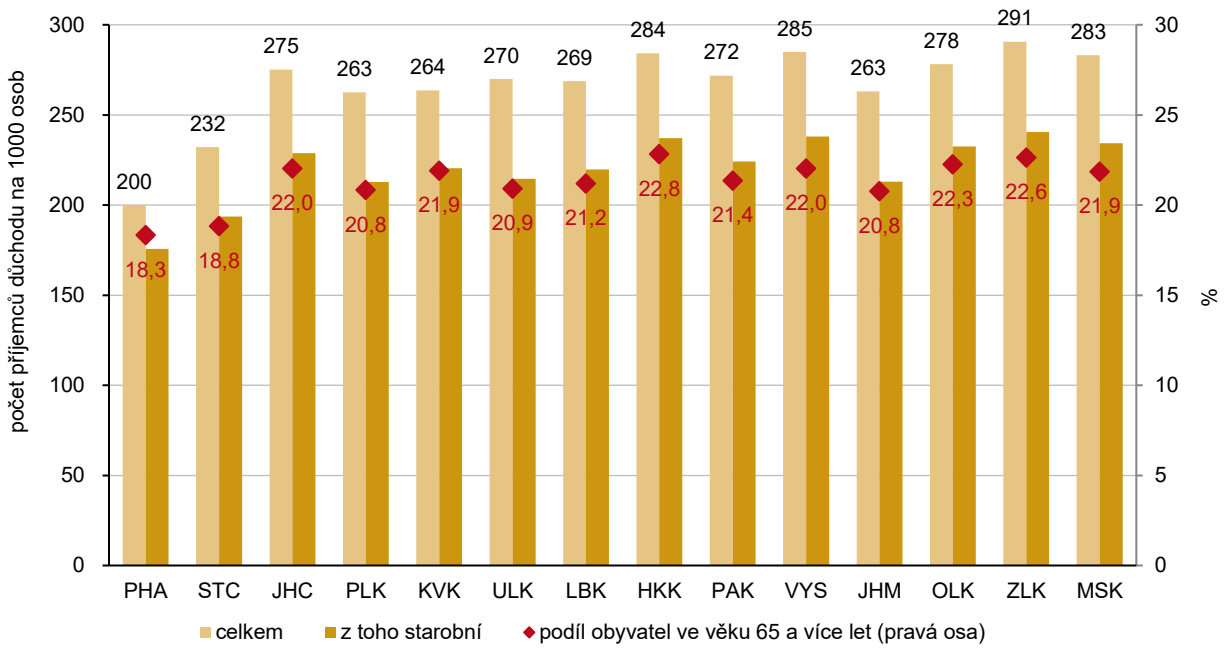
Průměrná výše sólo **invalidního důchodu** pro invaliditu III. stupně dosahovala v prosinci 2025 hodnoty 17 636 Kč, u II. stupně invalidity 11 953 Kč a pro nejnižší stupeň to bylo 10 103 Kč. I zde měli muži v průměru vyšší důchody než ženy, rozdíly ale nebyly tak velké jako u starobních důchodů. V závislosti na stupni invalidity se rozdíl v průměrné výši pohyboval mezi 550 a 760 Kč. Na konci roku 2025 dosahovala průměrná výše **vdovského** důchodu (vypláceného sólo) 13 281 Kč, v případě samostatně vypláceného **vdoveckého** důchodu 12 145 Kč. Průměrná výše **sirotčího** důchodu dosahovala 10 798 Kč.

Regionální srovnání

Počty příjemců důchodů v jednotlivých krajích jsou pochopitelně z největší části určeny velikostí daného kraje a dále věkovou a pohlavní strukturou jeho obyvatel. Vzhledem k tomu, že starobní důchodci představují drtivou většinu všech příjemců důchodů, je věkové složení kraje nejzásadnější. Nejvyšší relativní zastoupení příjemců důchodu v populaci bylo v roce 2025 evidováno ve Zlínském kraji (29,1 %), Kraji Vysočina (28,5 %), Královéhradeckém kraji (28,4 %) a Moravskoslezském kraji (28,3 %). Královéhradecký kraj s 22,8% podílem osob starších 65 let je zároveň nejstarším krajem Česka. Na opačném konci žebříčku, co se týče zastoupení důchodců v populaci, jsou hlavní město Praha a Středočeský kraj. V obou krajích bylo zastoupení důchodců pobírajících jakýkoliv druh důchodu menší než čtvrtina populace, konkrétně pětina populace v Praze a 23 % ve Středočeském kraji. Do jisté míry je to dáno tím, že v Praze i Středočeském kraji je podprůměrné zastoupení osob ve věku 65 a více let (méně než 19 %). V Praze je také nejnižší podíl starobních důchodců, kterým byl důchod přiznán předčasně (před dosažením důchodového věku). Zatímco v Praze pobíralo předčasný důchod 17 % ze všech příjemců plného starobního důchodu, celorepublikový průměr byl 33 %. Nejvyšší podíl byl v Kraji Vysočina (42 %), a dále v Moravskoslezském, Pardubickém a Olomouckém kraji (shodně 38 %).

V průměru za celou Českou republiku ke konci roku 2025 připadalo na 1 000 obyvatel celkem 259 příjemců důchodů, z toho bylo 215 starobních důchodců, 38 invalidních důchodců, 2 příjemci samostatně vypláceného vdovského či vdoveckého důchodu a 4 příjemci důchodu sirotčího.

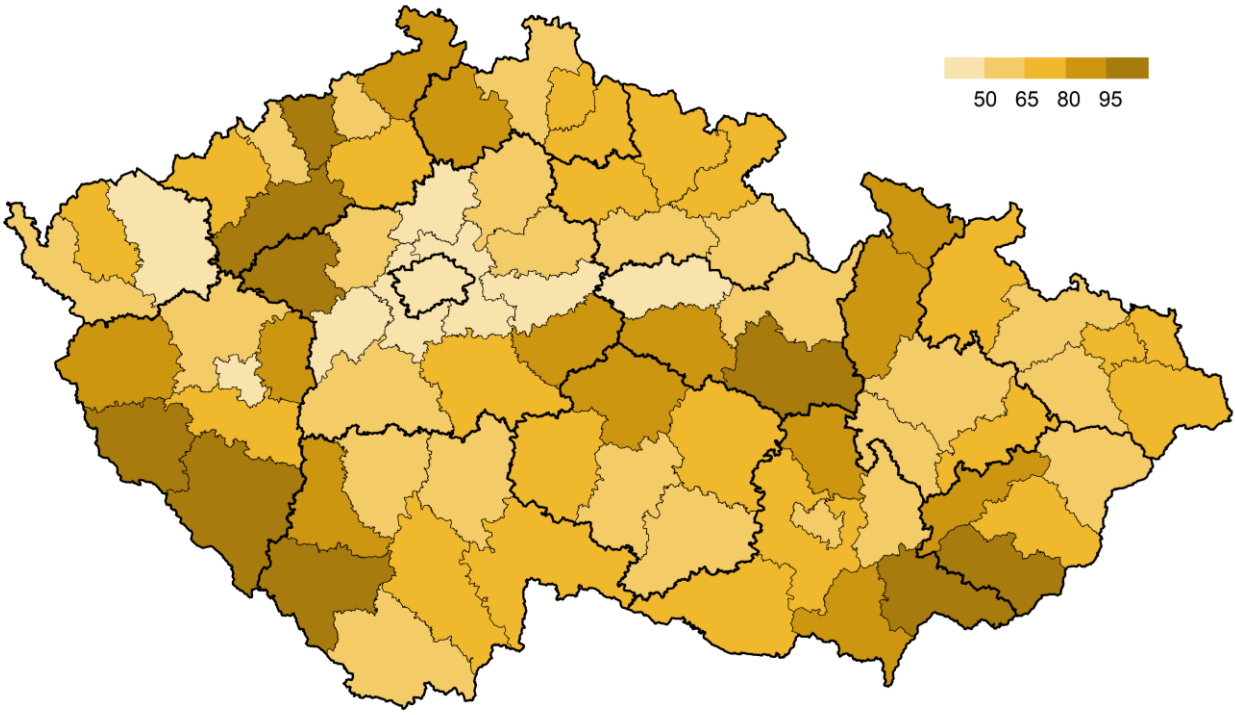
Graf 1.8 Příjemci důchodů na 1 000 obyvatel a podíl osob nad 65 let v krajích v roce 2025

Zdroj dat: ČSSZ, ČSÚ

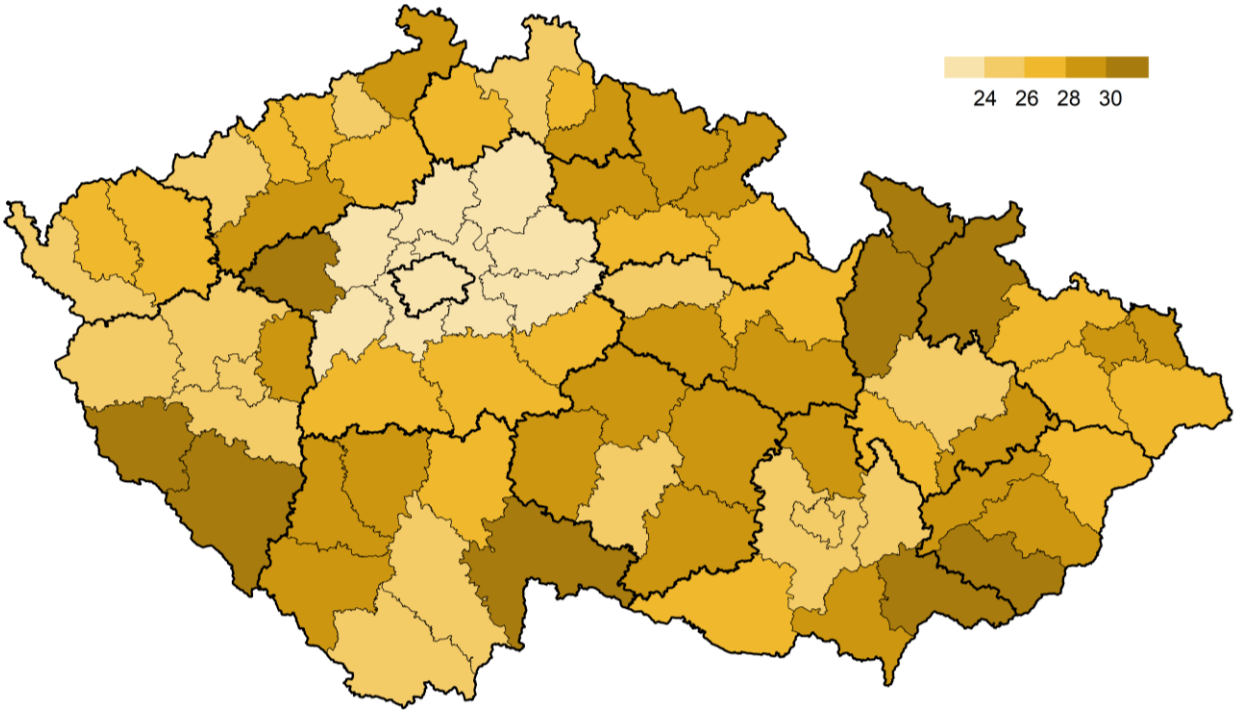
Průměrná výše starobního důchodu se regionálně liší. V prosinci 2025 dosahovala průměrná výše plného starobního důchodu vyplaceného samostatně v Praze 22 386 Kč, druhou nejvyšší hodnotu vykazoval Středočeský kraj (21 466 Kč) následovaný Moravskoslezským krajem (21 251 Kč). Pouze tyto tři kraje dosahovaly hodnoty vyšší, než byl průměr za celé Česko (21 175 Kč). Nejnižších hodnot naopak dosahoval Karlovarský kraj (20 329 Kč) a Olomoucký kraj (20 671 Kč). Rozdíly na úrovni okresů jsou zobrazeny na obr. 1.3 a 1.4. V rámci okresů se také výrazně liší průměrná výše starobního důchodu mezi muži a ženami. Ženy pobíraly nejvyšší starobní důchod v prosinci 2025 v Praze, kde průměrná výše činila 21 268 Kč, a naopak nejnižší v okresech Karviná, Znojmo a Jeseník (18 750 Kč až 18 862 Kč). V Karviné naopak muži pobírali nejvyšší starobní důchody, průměrná výše tam činila 24 252 Kč. Nejnižší starobní důchody byly vypláceny mužům v okrese Jeseník, Znojmo a Cheb, v průměru šlo o částku nedosahující 21 tisíc Kč, průměr mužů za celé Česko byl 22 459 Kč.

Obr. 1.1 Příjemci invalidního důchodu na 1 000 obyvatel ve věku 18–64 let, k 31.12. 2025

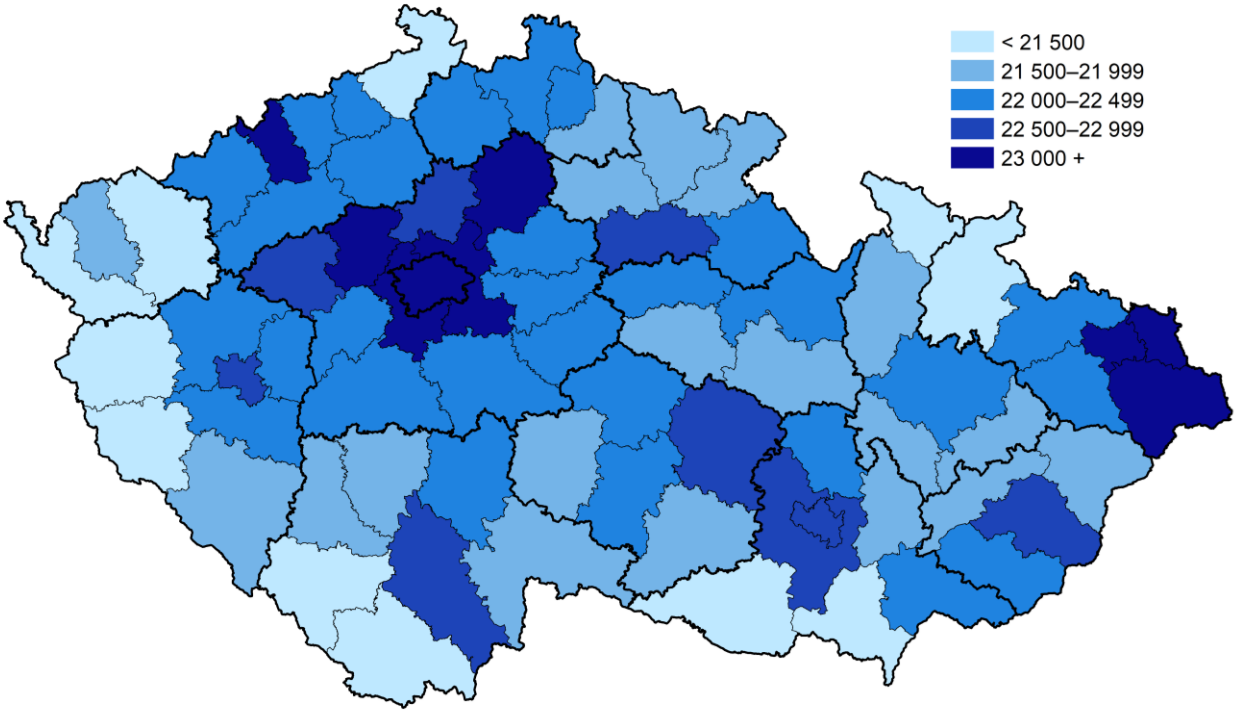
Zdroj dat: ČSSZ, ČSÚ

Obr. 1.2 Podíl příjemců všech druhů důchodu z obyvatel okresu, k 31.12. 2025 (v %)

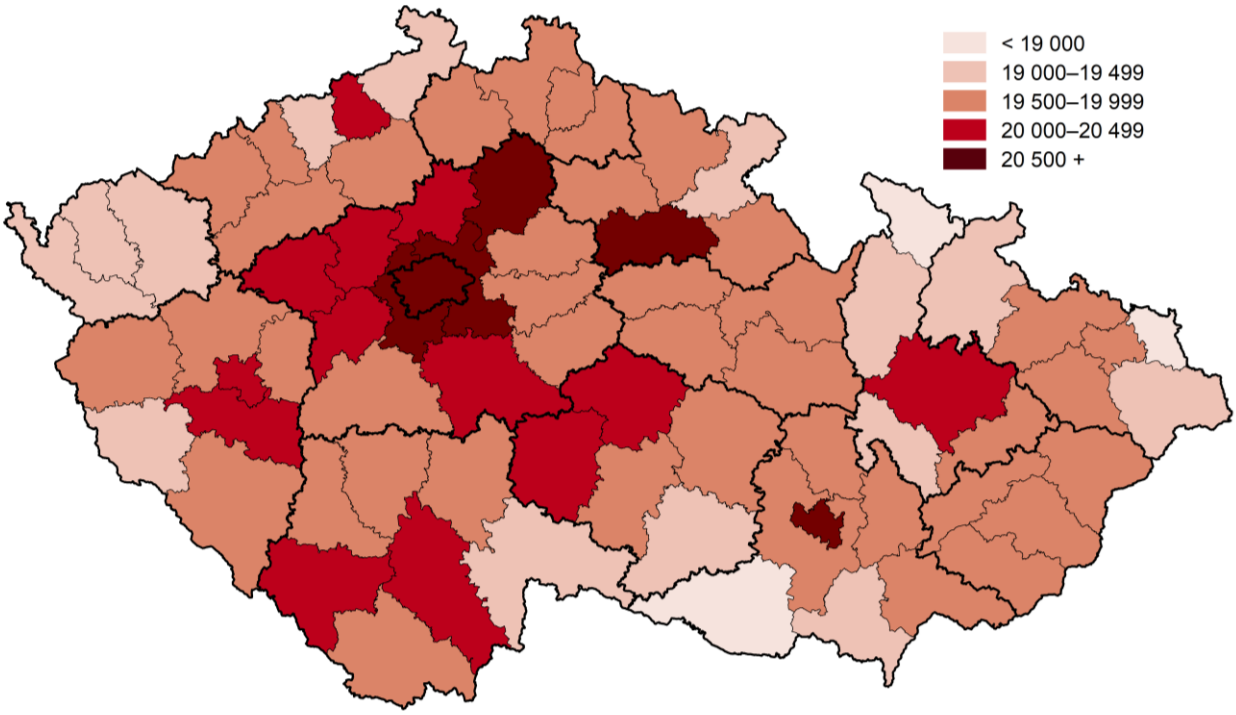
Zdroj dat: ČSSZ, ČSÚ

Obr. 1.3 Průměrná výše starobního důchodu mužů v prosinci 2025

Pozn.: Jedná se o plné starobní důchody vyplacené sólo.
Zdroj dat: ČSSZ

Obr. 1.4 Průměrná výše starobního důchodu žen v prosinci 2025

Pozn.: Jedná se o plné starobní důchody vyplacené sólo.
Zdroj dat: ČSSZ

Další informace o důchodovém pojištění jsou dostupné na webu Ministerstva práce a sociálních věcí https://mpsv.gov.cz/duchodove-pojisteni nebo na internetových stránkách České správy sociálního zabezpečení https://www.cssz.gov.cz/statisticke-rocenky. Podrobné údaje o počtech příjemců důchodu a průměrné výši důchodu až do úrovně okresů naleznete ve veřejné databázi ČSÚ: DataStat: Důchody